

**Voor de Raadcommissie van 16 november 2023, agendapunt 9.1 - 00 DOC-23-723261 –
Zaaknummer Z-19-052657
Bespreeknotitie Lange Termijn Accommodatiebeleid (LTA)**

12 november 2023

Geachte heer Gringhuis en geachte Raadcommissieleden,

In de agenda van 16 november zagen wij terug dat er een bespreeknotitie over de LTA zal worden aangeboden. Hierbij de eerste input van de Dorpsraad Twisk op de bespreeknotitie.

Los van de vraag of er wel of niet een participatieve aanpak was in het voortraject (de meeste deelnemers vonden immers dat er geen open gesprek mogelijk was door de sturende opzet van e.e.a.) de reden waarom de Dorpsraad Twisk nu via deze weg reageert is het volgende. Wij begrijpen goed dat de gemeente ook moet nadenken over bezuinigen, zeker in de huidige tijden. De vraag is wel of het terecht is dat dat moet via de accommodaties in de kernen en al helemaal via de accommodaties in de kleine kernen zoals in Twisk.

Een beleid maken gestuurd door bezuinigingen van toepassing op de gehele gemeente waarin een grote diversiteit aan kernen toebehoort zonder enig nuance of oog voor het verschil tussen een kleine kern als Twisk en een grote kern als bijv. Wervershoof, daar staan wij niet achter. De 'kaasschaafmethode' zou niet de gedachte achter een LTA moeten zijn. Een kleine kern als Twisk zou niet op dezelfde nadelige wijze behandeld moeten worden als een grote kern. In de grote kernen zijn nou eenmaal meer accommodaties aanwezig. Twisk kent 3 accommodaties: 1 school, 1 sportvereniging en 1 Dorpshuis (met gymzaal). Er is in Twisk geen supermarkt of openbaar vervoer. Alle drie zijn dus essentiële accommodaties voor deze kern.

Kort gezegd:

Haal je de school weg, dan kiezen jonge gezinnen met kinderen niet langer voor Twisk. Daardoor slaat de vergrijzing in Twisk nog harder toe en zal de leefbaarheid uit Twisk verdwijnen. Dat kan niet de bedoeling zijn van de gemeente of van de LTA.

Haal je de sportvereniging weg dan verdwijnt ook hiermee weer de leefbaarheid. Is het niet zo dat de gemeente en het rijk er veel geld voor over hebben om de jeugd maar ook volwassenen aan het sporten te krijgen, weg van de schermpjes en richting een gezond bestaan?

Haal je het Dorpshuis en/of diens gymzaal uit Twisk weg dan valt de bodem voor alle Twiskse verenigingen en school weg. Die verenigingen zijn juist een sterke pilaar in de leefbaarheid van Twisk. Zonder het Dorpshuis, waar bijv. deze verenigingen samenkomen, scholen en fanfare hun voorstellen geven, haal je wederom de leefbaarheid weg.

Zonder een van deze drie resterende accommodaties in Twisk is er geen leefbaarheid in Twisk. Dat kan niet de bedoeling zijn van de LTA. Een beleid wat gaat gelden voor vele jaren moet rekenschap geven van het verschil tussen grote en kleine kernen. Nu vinden we dat te weinig terug.

Een andere reden waarom wij (wederom) in de pen klimmen is omdat ook recent tijdens de (zeer roerige) Reflectiegroep Omgevingsvisie bijeenkomst op 19 oktober 2023 ook de LTA ter sprake kwam in de presentatie.

Een van de voorgelegde stellingen was toen:

Thema leefbaarheid en voorzieningen

Stelling: Om de sociale samenhang in mijn kern in stand te houden, zijn we het meest gebaat bij een: a) supermarkt, b) café, c) sportgelegenheid.

Het feit dat er moest gekozen worden leidde tot verontwaardiging bij de aanwezigen. Men trok het vergelijk met de enquête over de LTA omdat sturende stellingen ook toen op de nodige kritiek kon rekenen.

Twisk heeft op die stelling aangegeven dat dit alles met het accommodatiebeleid te maken heeft en dat dat werd ingegeven door bezuinigingen. Alle kernen willen deze voorzieningen behouden. Anders haal je de leefbaarheid weg en komt er niemand meer bij. Toelichting van projectleider Marco Kwakman van de gemeente was: Deze stelling komt inderdaad voort uit het lange termijn accommodatiebeleid, deels uit financieel oogpunt. Het belang van voorzieningen in kleine dorpen is lange tijd echt onderschat. Dat is nu gelukkig ook op rijksniveau doorgedrongen. Wij willen graag per kern weten waar mensen het meest behoefte aan hebben. (zie de notulen van die avond)

Kortom, het verzoek van de Dorpsraad Twisk is om in de LTA beter tot uitdrukking te laten komen dat er niet bezuinigd moet worden op de accommodaties in de kleine kernen. Geef daarin juist extra aandacht aan de weinige accommodaties die de kleine kernen nog hebben, zoals i.c. de school, de sportvereniging en het Dorpshuis in Twisk. Dit zodat deze behouden blijven voor de toekomst waarmee de leefbaarheid beter is geborgd.

Hierbij verder onze input op de bespreeknotitie zelf:

In "punt 1 – Onze visie" van de bespreeknotitie zou beter tot uitdrukking moeten kunnen komen dat telkenmale de gemeente ook de situatie van de betreffende kern zelf meeneemt. Het beleid zou beter rekenschap moeten kunnen geven aan het feit dat elke kern anders is. Immers is een essentiële functie in de ene kern niet noodzakelijk een (aanwezige) essentiële functie in een andere kern.

Over "punt 2 – Kaders" het volgende.

- onder 2a) wordt als voorbeeld aangehaald crowdfunding zoals gemeenschapsveilingen. Het klopt dat die heel succesvol kunnen zijn. Maar deze zijn vaak eenmalig succesvol. Bij de tweede of derde keer wordt er al veel minder opgehaald. Het eenmalige karakter hiervan past niet in een Lange Termijn Beleid.

- onder 2c) wordt beschreven datgene waar wij ons ernstig zorgen over maken, zie ook hierboven bij punt 1 – Onze visie. Onder punt 2c) wordt beschreven dat er breder gekeken moet worden dan alleen naar de eigen accommodatie of kern voor de vraag of een accommodatie zoals een school/sportveld/dorpshuis nog wel bestaansrecht heeft in de kern. Daarmee lijkt gezegd te worden dat onze 3 resterende accommodatie in onze kleine kern Twisk gelegd worden aan de lat van grotere kernen. Dat gaan wij dan bij voorbaat verliezen. En lijkt hieruit niet teveel dat het financiële belang van de gemeente groter is dan de leefbaarheid van een kern zoals Twisk?

"Punt 3 – Financieringsregeling en objectieve toetsing".

Ook hier rijst de vraag of in de objectieve toetsing meegenomen zal worden dat de financiering in een kleinere kern van een andere orde is als in een grote kern. Vooral nog wordt dat niet duidelijk uit de bespreeknotitie.

Concluderend, graag zien wij in het Lange Termijn Accommodatie Beleid meer terug dat de accommodaties in de kleine kernen niet hetzelfde worden behandeld als de accommodaties in de grote kernen (geen kaasschaafmethode) en dat behoud van accommodaties in de kleine kernen het uitgangspunt is, juist voor de leefbaarheid van de kleine kernen.

Met vriendelijke groet,

M.M. Labruyère